

Zorgplan 2009 - 2010

Samenwerkingsverband Zuid

1. Inleiding

Het voorliggende zorgplan 2009 – 2010 voor het samenwerkingsverband Zuid heeft de doelstelling de gezamenlijke activiteiten van het primair onderwijs ten behoeve van de realisatie van adequate leerlingenzorg te beschrijven.

Door een goede afstemming en samenwerking tussen de scholen, worden krachten gebundeld, wordt expertise met elkaar gedeeld en gezamenlijk de koers voortgezet naar Passend Onderwijs.

De gezamenlijke schoolbesturen van primair onderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs hebben in juni 2008 de basis gelegd voor Het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs voor Amsterdam en Diemen.

Zij zijn tot een gezamenlijk plan van aanpak gekomen. Dit plan van aanpak zal uitmonden in het aanvragen van een veldinitiatief of experiment. Hiermee kan een fors budget gerealiseerd worden voor de verdere doorontwikkeling van Passend Onderwijs of ruimte om te experimenteren waar dit nodig is.

Het primair onderwijs heeft op stedelijk niveau een kader vastgelegd waarbinnen het primair onderwijs op lokaal niveau uitvoering aan Passend Onderwijs zal geven. Dit kader staat beschreven in “de stedelijke koers naar Passend Onderwijs”.

Dit kader is als één van de uitgangspunten genomen voor dit zorgplan.

Naast de Koers naar Passend Onderwijs, is een aantal andere documenten gebruikt voor het vaststellen van de activiteiten van het samenwerkingsverband voor het schooljaar 2009 – 2010.

- Het zorgplan 2008 – 2009

De activiteiten uit de vorige zorgperiode zullen worden afgerond, gecontinueerd of in een andere vorm worden voortgezet.

In het kopje “terugblik” bij iedere activiteit zal worden verwezen naar het zorgplan 2008 – 2009 en zal het behaalde (tussen) resultaat worden benoemd.

De behaalde (tussen) resultaten op stedelijk niveau staan beschreven in hoofdstuk 2: De stedelijke context.

- De rapportage “van goed, naar beter, best”. (Sardes maart 2009)

De onderzoekers hebben voor dit onderzoek en hun rapportage gebruik gemaakt van een aantal belangrijke evaluaties van zorgactiviteiten in het primair onderwijs.

Te weten: de meting van de minimumstandaard, evaluatie zorgbreedte overleg, evaluatie school maatschappelijk werk en de monitor ‘VIA’.

Daarnaast hebben de onderzoekers een groot aantal interviews afgenomen en gebruik gemaakt van schoolrapporten van de inspectie.

Het is vanwege de grote hoeveelheid gebruikte gegevens én met name de integraliteit waarmee de onderzoekers de gegevens in de aanbevelingen in de rapportage hebben gebruikt, dat dit rapport als belangrijk uitgangspunt voor dit zorgplan heeft gediend.

Een verwijzing naar de aanbevelingen in dit rapport vindt u terug in het activiteitenplan.

Samengevat:

Dit zorgplan is een logisch vervolg op het zorgplan 2008 – 2009 en sluit aan bij het plan van aanpak van het netwerk en onderwerpen uit de Stedelijke Koers.

De aanbevelingen zoals deze zijn geformuleerd in het rapport ‘van goed, naar beter, best’, komen voort uit de beschikbare evaluatiegegevens en daarop gebaseerd grondig onderzoek. Deze aanbevelingen hebben daarom mede als basis gediend voor dit zorgplan.

2. De stedelijke context

De activiteiten in het activiteitenplan (hoofdstuk 4), zijn ondersteunend aan de Stedelijke Koers voor Passend Onderwijs.

Een uitgebreide beschrijving van de brede stedelijke context van dit zorgplan, waarin de activiteiten moeten worden geplaatst, is als bijlage bij dit zorgplan opgenomen. (Bijlage 1-stedelijke paragraaf).

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op een aantal belangrijke stedelijke onderwerpen.

Zij zijn voorzien van:

- een *schuin gedrukte* korte omschrijving
- een terugblik op de uitgevoerde activiteiten in 2008 – 2009
- een beschrijving van de geplande activiteiten in 2009/ 2010. (indien van toepassing)

2.1. Belangrijke stedelijke onderwerpen uit de Koers naar Passend Onderwijs

2.1.a. Goede kwaliteit op de basisschool

Passend Onderwijs betekent voor de schoolbesturen van het primair onderwijs (po) van Amsterdam dat zij met elkaar willen werken aan de kwaliteit van het onderwijs en stap voor stap het zorgvermogen van de basisscholen willen vergroten.

2.1.a.1 De minimumstandaard.

Terugblik 2008/ 2009

In 2008/2009 is de minimumstandaard in alle scholen ingevoerd en geëvalueerd. De besturen hebben hiermee een overzicht over de stand van zaken binnen de scholen.

De scholen die de minimumstandaard nog niet hebben behaald zullen worden aangesproken door de eigen besturen.

De besturen en directies van de scholen zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de kwaliteit van de genoemde items in de standaard. De standaard is voor schoolbesturen een middel om met de directie van de scholen in gesprek te komen om de kwaliteit van de elementen in kaart te brengen.

Vooruitblik 2009/2010

De standaard zal in 09/10 worden aangevuld met de stedelijke regeling voor het zorgbreedteoverleg. Hetzelfde geldt voor de normering en standaard voor het schoolmaatschappelijk werk. Zoals eerder gemeld zijn beide onderwerpen in het afgelopen jaar geëvalueerd en worden de resultaten daarvan op het ogenblik besproken in de verschillende decentraal lokaal overleggen (dlo).

In december 2009 zal er opnieuw worden gemeten (standaard inclusief stand van invoering zorgbreedte overleg (ZBO) en gebruik schoolmaatschappelijk werk (smw). De resultaten zullen worden betrokken bij de voorbereiding van het volgend planjaar.

2.1.a.2 Het zorgbreedte overleg

Terugblik 2008/ 2009

In 2008/2009 is het ZBO op alle scholen ingevoerd. Op school en bestuursniveau zal de verdere kwaliteitsontwikkeling van het ZBO worden gestimuleerd.

Het ZBO leidt tot een positieve ontwikkeling van de kwaliteit van de leerling bespreking. In het ZBO overleg is er contact gevonden met derden.

Vooruitblik 2009/2010

De aansluiting tussen de ouder en kind centra (OKC) en het ZBO in de zorg voor kinderen wordt uitgewerkt in het project Learning by Doing (LbD). Aan de orde komen: de zorgroutes en de coördinatie van zorg (o.a. wanneer een aanpak voor het gehele gezin nodig is). En de werkwijze om de in het OKC beschikbare deskundigheid en aanbod tijdig beschikbaar te maken voor kinderen 4- 12 en hun ouders. Voor Zuid is een eigen planning met resultaten opgesteld. In het voortraject zijn tenminste twee scholen bereid gevonden aan dit project deel te nemen, te weten: De Avonturijn en de ASVO. Een derde school, de St. Aloysius, heeft op het moment van schrijven van dit plan, nog geen definitieve uitsluitel hierover gegeven.

Daarnaast werkt het OKC in 2009 aan de verfijning van het aanbod in het OKC voor 4- 12 jarigen en hun ouders. Om hierover stadsbrede afspraken te kunnen maken treedt zij in overleg met het onderwijs. Onderwerpen zijn: de vraag naar opvoedondersteuning, naar opgroeiondersteuning en de gebruikte signaleringsinstrumenten.

2.1.a.3 De observatiefunctie en voorziening jonge risico kinderen (jrk)

Terugblik 2008/ 2009

In de afgelopen jaren is er stedelijk onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de observatiefunctie van het basisonderwijs en naar de ontwikkeling van een observatie voorziening in het speciaal onderwijs bij de Van Det en de Mr. De Jongh- school.

Waar het de observatiefunctie van het basisonderwijs betreft gaat het om de randvoorwaarden waaraan basisscholen zouden moeten voldoen om leerlingen in de eigen setting te kunnen observeren en welke (externe) expertise daarvoor naar de school toe georganiseerd zou moeten worden.

Tegelijkertijd is de jrk voorziening van het speciaal basisonderwijs (SBO) herijkt. Besloten is om deze niet langer als structurele voorziening te blijven subsidiëren. In plaats daarvan zullen leerlingen en hun scholen worden gefaciliteerd bij het beantwoorden van observatievragen. In het voortraject formuleert de 'VIA' op basis van het dossier en gesprekken met de ouders en school de observatievraag.

Vooruitblik 2009/2010

In 09/10 zullen de resultaten van de onderzoeken en herijking bij elkaar worden gebracht tot een sluitende integrale aanpak voor kinderen met observatievragen. Daarin zal zijn uitgewerkt waar deze vragen en met welke hulp deze kunnen worden beantwoord. Inclusief het bepalen van de hoogte van de budgetten en de formele toekenning daarvan.

Voor de JRK-voorziening van de Meander echter, zal er een uitzondering worden gemaakt. De afdeling voor deze school heeft voor Amsterdam specifieke expertise opgebouwd voor kinderen met ernstige gedragsproblematiek. De groep kinderen die deze voorziening bezoekt kan niet naar de reguliere basisschool. Bovendien is het nog onduidelijk welke meer specifieke setting voor hen is aangewezen. Door middel van observatie, onderzoek en diagnostiek wordt dit nader onderzocht.

Plaatsing voor een periode van één jaar blijft mogelijk.

2.1.a.4 Deskundigheidsbevordering cluster 4 problematiek

Terugblik 2008/ 2009

In 2008/2009 heeft een aantal scholen deelgenomen aan het projectplan "Deskundigheidsvergroting Cluster-4 Problematiek", onder begeleiding van de Bascule. Dit professionaliseringproject beoogt leerkrachten en intern begeleiders op kennis- en vaardigheidsniveau deskundiger te maken op het terrein van gedrags- en of kinderpsychiatrische problemen (cluster-4 gerelateerd) in de onderwijscontext.

Vooruitblik 2009/2010

In 2009/2010 is er nog ruimte voor een vier- tot zestal nieuwe scholen. Tevens zullen er met de deelnemende scholen en De bascule afspraken worden gemaakt over het borgen en de overdracht van de opbrengst op respectievelijk de eigen school en naar andere scholen.

2.1.b. Gebiedsgericht

Scholen in een wijk gaan een gebiedsgerichte, interzuilare, samenwerking aan, gericht op de organisatie van passend onderwijs voor alle kinderen in dat gebied.

Terugblik 2008/ 2009

In 2008/09 zijn alle scholen in Amsterdam ingedeeld in wijken. De kennismaking met deze wijkindeling en de scholen uit de wijk heeft plaatsgevonden tijdens de studiedag van 10 februari 2009.

Vooruitblik 2009/2010

De uitkomsten van die studiedagen zijn in het gebiedsgerichte activiteitenplan van 09/10 verder uitgewerkt.

2.1.c. Positie speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en de organisatie van steunfuncties

Gestart moet worden met het formuleren van de verwachting van het Primair Onderwijs ten opzichte van het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

Terugblik 2008/ 2009

In 2008/2009 is het overleg over een aangepast aanbod van Ambulante Begeleiding opgestart. Zowel het speciaal onderwijs als het basisonderwijs is van mening dat de Ambulante Begeleiding cluster doorbroken zal moeten worden ingezet. Het basisonderwijs zou graag zien dat deze expertise meer preventief zou worden ingezet met als doel het regulier onderwijs te versterken en daarmee de handelingsvaardigheden van de leerkrachten te vergroten.

Vooruitblik 2009/2010

In 2009/2010 zal de veranderende inzet van de Ambulante Begeleiding worden afgestemd en ingevoerd.

Voor het speciaal basisonderwijs heeft het samenwerkingsverband een specifieke eigen verantwoordelijkheid.

Niet alleen inhoudelijk binnen het geheel van het continuüm van zorg voor elke leerling van het samenwerkingsverband, maar ook rechtspositioneel, financieel en zelfs qua voortbestaan (art.19, 20 en 23 van de WPO).

Tegelijkertijd met het uitzetten van de nieuwe Koers PO is geconstateerd dat dit gevolgen kan gaan hebben voor het profiel en de samenwerking tussen de bestaande SBO scholen. Ook deze scholen zullen te maken gaan krijgen met een veranderende vraag vanuit het regulier onderwijs.

Daarnaast zal het bevorderen van de gebiedsgerichte samenwerking tussen scholen, zoals beschreven in het activiteitenplan van dit zorgplan, het proces van vraagsturing naar alle waarschijnlijkheid verder vergroten.

2.1.d. Ouderbetrokkenheid

Ieder kind heeft recht op een goede relatie tussen ouders en school. De school is hier primair verantwoordelijk voor.

Terugblik 2008/ 2009

Aan het einde van 2008/2009 is er een startnotitie opgesteld waarin de wijze waarop de communicatie op stedelijk niveau met **ouder- en belangenorganisaties** is beschreven. In deze startnotitie is voorgesteld om zo snel mogelijk tot een activiteitenprogramma te komen.

Vooruitblik 2009/2010

Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van primair onderwijs (po), speciaal onderwijs (SO) en eventueel voortgezet onderwijs (vo), wanneer het de overgang po -> vo betreft, zal dit activiteitenprogramma voorbereiden en uiterlijk op 1 oktober 2009 aan het navigatieteam voorleggen.

Dit activiteitenprogramma zal in 2009/2010 verder worden uitgerold.

2.1.e. Eén loket functie

'Via Amsterdam' zal worden doorontwikkeld. Het gaat dan om de vraag naar meer handelingsgerichte advisering, de voorbereiding voor gecombineerde, liefst geïntegreerde toeleiding tot indicaties voor zowel onderwijs als zorg en de vertaling daarvan in zorgarrangementen.

Terugblik 2008/ 2009

In 2008/2009 is de functionaliteit van het loket voor verwijzing, indicatie en advies (via) verder toegenomen. Bureau Jeugdzorg is aan het bestaande loket toegevoegd.

De besturen van SO en po hebben besloten dat de 'via Amsterdam' het centrale loket wordt dat zowel de SBO-beschikkingen als de indicaties van cluster 2, 3 en 4 voorbereidt voor de uit Amsterdam afkomstige leerlingen.

Hierbij gaat het om indicaties en herindicaties van kinderen in de basisschoolleeftijd die al in Amsterdam of Diemen op school zitten, dan wel om jongere kinderen voor wie nog een plek op een school gezocht wordt. Daarbij kan het zowel gaan om indicaties die ingezet worden voor leerlinggebonden financiering als om indicaties die ingezet worden voor plaatsingen op een SO-school. Uitzondering vormen indicaties van leerlingen die rechtstreeks afkomstig zijn uit zorginstellingen, en waarvoor de indicatiestelling automatisch verloopt. In verband met het kader voor integraal indiceren is het tevens van belang dat indicaties zowel voor jeugdzorg als voor AWBZ- zorg in de 'via' kunnen worden voorbereid.

Vooruitblik 2009/2010

Voor de doorontwikkeling van het 'via Loket' zal in 2009/2010 de expertise van de cluster 2 en 3 scholen aan het loket worden toegevoegd. Voor de SO-expertise zal personeel worden ingezet dat momenteel de trajectbegeleiding verzorgt vanuit de aanmeldpunten op de SO-scholen.

Een werkgroep "doorontwikkeling" zal de voorstellen aan het navigatieteam van het regionaal netwerk Passend Onderwijs Amsterdam en Diemen voorbereiden. In het belang van de implementatie van het kader voor integraal indiceren zullen ook het centrum voor indicatiestelling en zorg (CIZ) Cordaan en MEE aan de werkgroep deelnemen.

Tegelijkertijd en mede als gevolg van de ontwikkelingen van de observatievoorzieningen (observatievraag/ functie/ jrk voorziening) zal er binnen 'via' een verdere ontwikkeling plaatsvinden naar handelingsgerichte advisering: wat is er in deze situatie, op deze school, voor deze leerling aan hulp en ondersteuning mogelijk?

In de zorgplanperiode zal het nieuwe allocatiemodel van de 'via' worden geconcretiseerd. Het leidt vooralsnog tot vragen die gaan over de toerekening van kosten, de solidariteit op het niveau van de stad en een bepaald gebied en de rol/taakopvatting van de basisscholen. Ook ten aanzien van de verhouding en inzet van de commissie voor indicatiestelling (cvi) van bijvoorbeeld cluster 4 levert een aangepast allocatiemodel de nodige vragen op.

Na beantwoording van deze vragen zal er, in het najaar van 2009, een nieuwe verrekening gaan plaatsvinden op basis van een nieuw allocatiemodel.

In de voorbereiding op het nieuwe allocatiemodel van de 'via' is gebleken dat de conceptbegroting van het samenwerkingsverband met € 120.000,-- kan worden verlaagd. Dit omdat de praktijk uitwijst dat er een lagere voorziening voor de piekperiode in werkbelasting nodig is. De begroting van 2009 – 2010 is hierop aangepast.

3. De missie en visie van Samenwerkingsverband Zuid

Missie

De missie van het Samenwerkingsverband luidt als volgt: Het realiseren van Passend Onderwijs en zorg voor alle kinderen in Samenwerkingsverband Zuid, waarbij hulp snel en adequaat, in zo licht mogelijke vorm, zo dicht mogelijk bij huis, door de meest aangewezen persoon of instelling wordt gegeven.

Visie

Kinderen ontwikkelen zich op allerlei manieren, in zeer divers tempo en in allerlei richtingen. De pedagogische of didactische aanpak waarbij het ene kind goed gedijt, kan de ontwikkeling van een ander kind belemmeren. De 'gemiddelde leerling' bestaat niet. De schoolbesturen nemen dit gegeven als uitgangspunt voor het onderwijs en werken samen om voor elk kind Passend Onderwijs en zorg te realiseren.

Steeds meer kinderen worden met de juiste ondersteuning op de reguliere school geholpen. Deze ontwikkeling sluit aan bij de ambitie van de schoolbesturen om Passend Onderwijs zo dicht mogelijk bij huis te realiseren. Wanneer een kind niet naar de basisschool in de buurt kan is dit een uitzondering. In 2012 zijn besturen verantwoordelijk voor het leveren van Passend Onderwijs voor elk kind.

Om deze ambitie van het samenwerkingsverband verder vorm te geven en een doorgaande lijn te waarborgen zoeken de schoolbesturen van het SO en het vo aansluiting bij de schoolbesturen van het primair onderwijs.

De samenwerking kent de volgende hoofdlijnen:

- uitwerking op basis van vragen en wensen van de basisscholen;
 - betrokkenheid van directeuren en interne begeleiders krijgt een hoge prioriteit;
 - ondersteuning van de basisscholen voor al hun leerlingen;
 - efficiënte en effectieve beschikbaarheid, inzet en expertise van bijvoorbeeld Ambulante Begeleiding van de regionale expertise centra (REC) of jeugdzorginstellingen;
 - bundeling van expertise, bijvoorbeeld bundeling van expertise vanuit het SO die dicht bij huis of school beschikbaar komt;
 - doorontwikkeling van het zorgbreedteoverleg, in aansluiting op 'via Amsterdam';
- betrokkenheid van ouders
- warme overdracht naar het vo
- behoud expertise SBO en SO

4. Het activiteitenplan

De activiteiten van het gebiedsgerichte deel van het zorgplan zijn als volgt beschreven.

- a. Naam van de activiteit. ("activiteit")
- b. Relatie met de kaders van de Stedelijke Koers naar Passend onderwijs. ("stedelijk kader")
- c. Terugblik naar eerder ondernomen activiteiten in deze context en behaalde resultaten. ("terugblik en context")
- d. Relatie met de aanbevelingen van het rapport "Van goed, naar beter, best". ("Van goed naar beter")
- e. Concrete doelstelling. ("doelstelling")
- f. Onderbouwing van de activiteit. ("onderbouwing")
- g. Beschrijving van de activiteit. ("werkwijze")
- h. Meetbaar gewenste resultaat. ("resultaat")
- i. Tijdsplanning. ("tijdspad")

Activiteit 1	Zorgstructuur op het niveau van de minimumstandaard
Stedelijk kader	Goede kwaliteit op de basisschool
Terugblik en context	In 2008/2009 is op stedelijk niveau de minimumstandaard ingevoerd. De evaluatie van deze standaard geeft het samenwerkingsverband zogenaamde "wat" informatie en heeft scholen en schoolbesturen in staat gesteld de basisvoorwaarden voor adequate leerlingenzorg te stellen en op schoolniveau te controleren.
Van goed naar beter	"Aanbeveling 1: zorg dat de basis van het bieden van adequate leerlingenzorg op orde is." Scholen die de zorg en begeleiding van zorgleerlingen beter voor elkaar hebben zijn beter in staat een gepast onderwijszorgarrangement voor elkaar te krijgen.
Doelstelling	Alle scholen in het samenwerkingsverband Zuid hebben hun zorgstructuur adequaat, en minimaal conform de (bijgestelde) minimumstandaard, ingericht.
Onderbouwing	In het algemeen kan worden gesteld dat scholen met een onvoldoende zorgstructuur in de school onvoldoende in staat zijn om de juiste leerlingenzorg zowel intern als extern te organiseren. Onvoldoende zicht op de aanwezigheid van zorgleerlingen en kennis van de mogelijkheden leidt tot inadequaat handelen. De inzet van consultants onderwijs Amsterdam heeft zich in de afgelopen jaren bewezen. Zij hebben veel ervaring met de ondersteuning van scholen bij de verbetering van hun zorgstructuur en het werken aan de minimumstandaard
Werkwijze	De consultants onderwijs Amsterdam (coa) zullen met ingang van augustus 2009 worden ingezet op die scholen die onvoldoende presteren ten aanzien van de minimumstandaard (meting voorjaar 2009). Schoolbesturen geven aan wat de specifieke hulpvraag is, en op welke wijze de coa hier ondersteuning aan kan geven. Ook geven zij aan op welke wijze zij, als bestuurder, reeds eerder ondersteuning hebben georganiseerd ten aanzien van dit onderwerp. De coa's krijgen van de besturen van het samenwerkingsverband een schoolspecifieke opdracht in de ondersteuning bij het organiseren van de zorgstructuur. De werkzaamheden worden met de schoolbestuurder geëvalueerd. De resultaten van de werkzaamheden worden in het besturenoverleg besproken. Indien het schoolbestuur nog niet eerder aanspraak heeft gemaakt op de ondersteuning van de coa bij de betreffende scho(o)l(en), zal de inzet van de coa (onder voorwaarde van de hierboven beschreven werkwijze) door het samenwerkingsverband worden gefinancierd. Indien de coa reeds eerder is ingezet op de desbetreffende school is de inzet van de coa ook mogelijk, waarbij de kosten van deze inzet op basis van 50/50 mogelijk is. (bestuur/ samenwerkingsverband). Het hierop volgende schooljaar zullen de kosten geheel bij het bestuur van de desbetreffende school komen te liggen.
Resultaat	De evaluatie van de minimumstandaard op die scholen waar de coa's zijn ingezet heeft in februari 2010 significante verbeteringen laten zien ten opzichte van het jaar daarvoor (februari 2009)
Tijdspad	(juni: in samenspraak met besturen, scholen selecteren voor ondersteuning van de coa) augustus: start begeleiding van de coa februari: evaluatie minimumstandaard maart: bijstelling ondersteuning coa

Activiteit 2	Visie op handelingsgericht werken op directie en IB-niveau.
Stedelijk kader	Goede kwaliteit op de basisschool
Terugblik en context	In januari 2009 heeft het samenwerkingsverband een studiedag georganiseerd voor de directies en intern begeleiders van de scholen. Hierin is er aandacht geweest voor de kaders van de stedelijke koers in het algemeen en de gebiedsgerichte samenwerking in het bijzonder. Vanuit de scholen is tijdens deze studiedag een krachtig signaal gekomen om vooral het werkveld te betrekken bij de ontwikkeling naar passend onderwijs. De leerkracht zal handvatten moeten krijgen om passend onderwijs op de werkvloer te kunnen realiseren. De scholen is toegezegd dat dit signaal zal worden meegenomen en bij het op te stellen activiteitenplan als onderdeel van het zorgplan
Van goed naar beter	“Aanbeveling 1: zorg dat de basis van het bieden van adequate leerlingenzorg op orde is.” Leerkrachten zullen op afdoende niveau moeten kunnen differentiëren (op minimaal drie niveaus) om de verschillen tussen leerlingen het hoofd te kunnen bieden. Het kunnen differentiëren behoort ingebed te zijn in stevig klassenmanagement. Onderdeel van zorg in de klas is ook het maken van en werken met goede handelingsplannen. Het mag niet bestaan dat zorgleerlingen extra hulp krijgen op basis van ondeugdelijke handelingsplannen.
Doelstelling	Directie en intern begeleiders hebben een eerste omslag in denken gemaakt over de wijze waarop de leerkracht ondersteund moet worden in de onderwijstaak. De vraag voor ondersteuning wordt handelingsgericht gesteld. Bij de advisering en ondersteuning zal de context waarin de zorg moet worden verleend worden meegenomen. “Het kind, bij die leerkracht, in die specifieke onderwijs én gezinssituatie.” Het om kunnen gaan met (afwijkend) leerling-gedrag zal bij deze visieontwikkeling nadrukkelijk worden betrokken.
Onderbouwing	Om passend onderwijs echt in te voeren, is het van belang dat leerkrachten met ‘andere ogen’ naar hun zorgleerlingen zullen gaan kijken. Bij passend onderwijs past de visie van handelingsgericht werken (hgw). Bij het invoeren van hgw is het een doelstelling een omslag in het denken te bereiken over de wijze waarop leerkrachten, intern begeleiders en scholen van ondersteuning gebruik maken bij hun onderwijstaak. Was het voorheen de deskundige die na onderzoek van het gemelde (deel)probleem een diagnose stelde en een voorstel deed tot remediëren, tegenwoordig kijkt een deskundige naar de hele onderwijs- en opvoedingssituatie van de leerling om in overleg met alle betrokkenen een handelingsgericht advies uit te kunnen brengen. De visie van de groepsleerkracht is nu steeds het uitgangspunt. De ondersteuners worden ingezet voor de groepsleerkracht om zijn/haar handelingsgericht onderwijs te versterken. Deze omslag in denken heeft gevolgen voor de wijze waarop de leerkracht en de intern begeleider hun taak zullen uitoefenen en de zorgvraag zal worden geformuleerd. Hgw geeft de leerkracht meer handvatten bij het omgaan met kinderen met speciale onderwijsbehoeften. Vanaf 2009 – 2010 zal het samenwerkingsverband samen met de besturen het handelingsgericht werken als methode kiezen om de leerkracht goed uit te kunnen rusten om zijn veranderende taak op een goede wijze te kunnen uitvoeren. Ook de ‘via’ zal het handelingsgericht adviseren verder ontwikkelen.

Werkwijze	<p>Een projectgroep maakt een meerjarenplan om deze omslag in denken bij de scholen binnen het samenwerkingsverband te kunnen bereiken. In het eerste deel van 2009/ 2010 zal daarvoor een informatiebijeenkomst over hgw worden georganiseerd waarin een theoretisch kader wordt geschetst.</p> <p>In maart 2010 wordt er een studiebijeenkomst voor directie en intern begeleiders gehouden waarbij het hgw centraal zal staan.</p> <p>De projectgroep is verantwoordelijk voor het meerjarenplan en de inhoudelijke en uitvoerende organisatie van de bijeenkomsten. De projectgroep wordt hierbij ondersteund door de coördinator van het samenwerkingsverband.</p> <p>De projectgroep bestaat uit: directie, intern begeleiders, bestuurder en coa's.</p>
Resultaat	<p>Er is een meerjarenplan waarin staat beschreven hoe het hgw in het onderwijsveld te laten landen.</p> <p>Er is een informatiebijeenkomst in de eerste helft van het jaar waarbij het theoretisch kader wordt geschetst.</p> <p>Er is een studiebijeenkomst in maart waarbij intern begeleiders en directie van de scholen met elkaar in gesprek gaan over de consequenties van invoering van het hgw in de dagelijkse onderwijspraktijk.</p>
Tijdspad	<p>September: samenstelling projectgroep</p> <p>Oktober: projectplan door de projectgroep opgesteld</p> <p>November: informatiebijeenkomst.</p> <p>Maart: studiebijeenkomst</p>

Activiteit 3	Een methodische aanpak voor wijkgericht samenwerken in Apollobuurt en Centrum West. (pilot)
Stedelijk kader	Gebiedsgericht werken aan steunfuncties voor de basisscholen die samenwerken in een wijk.
Terugblik en context	In de stedelijke koers naar Passend Onderwijs is de gebiedsgerichte samenwerking als één van de kaders gesteld. In maart 2009 zijn de scholen per wijk ingedeeld en op de studiedag hebben zij een eerste kennismaking met elkaar gehad. Tijdens deze studiedag is er een eerste aanzet gemaakt tot het in kaart brengen van de schoolspecifieke expertise en het onderzoek naar de mogelijke opbrengsten van een wijkgerichte samenwerking.
Van goed naar beter	Aanbeveling 2: benut en verbeter deskundigheid en zorgverlening van buiten. Basisscholen die veel zorg voor kinderen en hun ouders hebben, zullen maximaal moeten kunnen profiteren van de zorg die ten dienste staat van het onderwijs. Deels gebeurt dat (nog) niet omdat een deel van de basisscholen niet altijd de aanwezige externe expertise en zorgverlening weet te vinden.
Doelstelling	De doelstelling is dat scholen gemakkelijk toegang hebben tot specifieke expertise en voorzieningen, wanneer zij geconfronteerd worden met kinderen met onderwijsbehoeften waar zij niet direct een antwoord op hebben. Het kan gaan om preventie, ondersteuning aan ouders, maar ook om eigen aanbod dat binnen de wijk ontwikkeld wordt. De vraag van de basisschool is bij de invulling van de ondersteuning leidend. Hierbij wordt ook de beschikbare SBO-expertise in Zuid betrokken. Er wordt hierbij onder andere samenwerking gezocht met de OKC's, de ambulante diensten van de REC's en jeugdzorginstellingen.
Onderbouwing	Het gaat erom dat organisaties die beschikken over een – in principe – voor scholen interessant aanbod aansluiten bij zowel de onderwijsbehoeften van het kind/de leerlingen als bij de vraag van de school met betrekking tot het realiseren van passend onderwijs. Dat vraagt van de scholen dat zij hun hulpvraag goed over het voetlicht kunnen brengen en duidelijk kunnen zijn over de randvoorwaarden waaraan een aanbod zou moeten voldoen, wil het effectief zijn voor dit kind, deze school in deze setting. Dat vraagt van aanbieders dat zij kijken naar de vraag van het kind/de leerlingen binnen de context van de school.
Werkwijze	In Zuid zullen twee wijken als voorloper dienen in dit proces van gebiedsgerichte samenwerking. De overige wijken worden over dit proces geïnformeerd en zullen in het tweede jaar mee gaan in dit proces. In de voortrekkerswijken ziet het proces er als volgt uit: Samenstelling van de projectgroepen gebiedsgericht samenwerken (1 per wijk), bestaande uit: 1 vertegenwoordiger per school (directielid) en de coördinator van het samenwerkingsverband. (voorzitter) De projectgroep komt in het schooljaar 2009/2010 1x per 6 weken bijeen.
Resultaat	a. Analyse van de stand van zaken van de mogelijkheden en onmogelijkheden van de basisscholen in een bepaald stadsdeel wat betreft het bieden van passend onderwijs. Hiervoor worden gegevens gebruikt van de schoolmonitor, het profiel leerlingenzorg, de evaluatie van de minimumstandaard, de rapportage schoolmaatschappelijk werk en dergelijke.

	<ul style="list-style-type: none"> b. Een prioriteitenlijst van de gezamenlijke scholen in het stadsdeel op basis van bovenstaande analyse waarbij zij aangeven wat er nodig is aan voorzieningen en activiteiten, om scholen in staat te stellen voor meer kinderen passend onderwijs te realiseren. c. Uitwerking van één of twee prioriteiten in bondige, <i>smart</i> geformuleerde activiteitenplannen. d. Uitvoering activiteiten. e. Tussentijdse en eindevaluaties van de resultaten en de werkwijze. Hierbij wordt het feitelijke resultaat beoordeeld en wordt gekeken naar wat goed en minder goed ging in de samenwerking met de individuele aanbieders, bij de individuele scholen, in de samenwerking tussen de scholen, in de relatie met de schoolbesturen en met het samenwerkingsverband. f. Elke evaluatie leidt tot conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de verdere ontwikkeling en de organisatie van de ondersteuning van de school.
Tijdspad	<p>September: 2e bijeenkomst van de projectgroep</p> <p>Januari: 1e tussenrapportage</p> <p>Mei: 2e tussenrapportage</p>

Activiteit 4	Het stimuleren van eigen initiatieven waarbij de samenwerking in de wijk én de ontwikkeling naar passend onderwijs als uitgangspunt dienen.
Stedelijk kader	Gebiedsgericht werken aan steunfuncties voor de basisscholen die samenwerken in een wijk én de stedelijke koers naar Passend onderwijs.
Terugblik en context	<p>In de stedelijke koers naar Passend onderwijs is de gebiedsgerichte samenwerking als één van de kaders gesteld.</p> <p>In maart 2009 zijn de scholen per wijk ingedeeld en op de studiedag hebben zij een eerste kennismaking met elkaar gehad.</p> <p>Tijdens deze studiedag is er een eerste aanzet gemaakt tot het in kaart brengen van de schoolspecifieke expertise en het onderzoek naar de mogelijke opbrengsten van een wijkgerichte samenwerking.</p> <p>Met betrekking tot de ontwikkeling naar Passend onderwijs volgen de scholen en schoolbesturen ieder een eigen weg. Passend binnen de stedelijke koers.</p>
Van goed naar beter	<p>Aanbeveling 1: zorg dat de basis van het bieden van adequate leerlingenzorg op orde is.</p> <p>Het betrekkelijk grote aantal basisscholen in Amsterdam dat een slechte/onvoldoende Inspectiebeoordeling voor zorg en begeleiding heeft gekregen, zal substantieel moeten worden teruggebracht.</p> <p>Aanbeveling 2: benut en verbeter deskundigheid en zorgverlening van buiten.</p> <p>Basisscholen die veel zorg voor kinderen en hun ouders hebben, zullen maximaal moeten kunnen profiteren van de zorg die ten dienste staat van het onderwijs. Deels gebeurt dat (nog) niet omdat een deel van de basisscholen niet altijd de aanwezige externe expertise en zorgverlening weet te vinden.</p> <p>Aanbeveling 4: maak "twinning" mogelijk.</p>
Doelstelling	<p>Door samenwerking met 1 of meerdere scholen in de wijk heeft de school gewerkt aan 1, of meerdere, aspecten zoals deze staan beschreven in de stedelijke Koers naar Passend onderwijs. (verbetering van het ZBO; ouderparticipatie met betrekking tot passend onderwijs; gebiedsgericht werken; kwaliteit van onderwijs; samenwerking met s(b)o)</p> <p>Dit heeft geleid tot een aantoonbare verbetering ten aanzien van de zorgstructuur en/of de organisatie van de leerlingenzorg in de school</p>
Onderbouwing	<p>Het zorgplan beoogt aan te sluiten bij de stedelijke kaders en bij de ontwikkelingen die de scholen zelf ontplooien.</p> <p>Door een stimuleringsbijdrage beschikbaar te stellen worden scholen extra gestimuleerd om de ontwikkeling naar Passend onderwijs in combinatie met het wijkgericht samenwerken op te pakken.</p> <p>Er is sprake van een "onderop aanpak".</p> <p>Door samen te werken met één of meerdere scholen in de wijk worden scholen uitgedaagd om buiten de eigen kaders te denken. Bovendien kan men gebruik maken van elkaars expertise en is er een mogelijkheid dat "zwakkere scholen" kunnen leren van "betere scholen". (twinning)</p> <p>Wanneer alle scholen binnen de wijk (conform de wijkindeling zoals in maart is gepresenteerd) deelnemen aan dit project kan er worden gewerkt aan het in kaart brengen van de benodigde expertise om</p>

	<p>passend onderwijs in de wijk vorm te kunnen gaan geven.</p> <p>De scholen die zijn bedoeld in activiteit 3 (Apollobuurt en Centrum-West) zijn uitgesloten van deelname aan deze activiteit.</p>
Werkwijze	<p>Minimaal 80% van het aantal scholen uit een wijk dient een plan in waarin duidelijk staat beschreven welke doelstellingen met het plan worden beoogd en op welke wijze dit een relatie heeft tot de uitgangspunten van de stedelijke koers naar Passend Onderwijs. Ter ondersteuning is hiervoor een format beschikbaar. Dit is op te vragen bij de coördinatie van het samenwerkingsverband.</p> <p>De samenwerkende scholen zijn afkomstig uit dezelfde wijk, zoals deze in de wijkindeling is aangegeven. (maart 2009)</p> <p>Per wijk is er een stimuleringsbudget beschikbaar van €12.500,- euro. Indien er dit schooljaar geen aanspraak op dit bedrag wordt gemaakt, zal dit nog 2 jaar voor de desbetreffende wijk gereserveerd blijven staan.</p> <p>Indien er uiterlijk mei 2011 geen plan is ingediend zal het gereserveerde bedrag ten gunste komen aan de reserves van het samenwerkingsverband.</p> <p>Het door de scholen geschreven plan zal in ruwe opzet aan een afvaardiging van het besturenoverleg (BO) worden voorgelegd. Deze afvaardiging bestaat uit drie leden van het BO, afkomstig van drie verschillende besturen.</p> <p>Deze zullen het ruwe plan beoordelen en accorderen voor verdere uitwerking.</p> <p>Het uitgewerkte plan zal tevens aan deze afvaardiging worden voorgelegd. De beoordeling en het accorderen vindt door deze afvaardiging plaats. Het BO zal worden geïnformeerd over de geaccordeerde plannen.</p> <p>Ook de (tussen) evaluatie van het plan zal aan de desbetreffende afvaardiging van het BO worden voorgelegd.</p> <p>Het eindresultaat zal, beknopt, worden beschreven in de nieuwsbrief van het samenwerkingsverband.</p>
Resultaat	<p>Dit eigen initiatief heeft geleid tot een positieve ontwikkeling ten aanzien van de ontwikkeling naar Passend onderwijs (en wijkgerichte samenwerking).</p> <p>Het resultaat is afhankelijk van de door de scholen benoemde doelstellingen van het project.</p> <p>De resultaten zullen inzichtelijk worden gemaakt voor andere scholen door publicatie in de nieuwsbrief van het samenwerkingsverband.</p> <p>De afvaardiging van het BO draagt zorg voor een adequate monitor van het proces waarbij het ingeleverde format ondersteuning zal bieden.</p>
Tijdsplan	<p>Augustus/september: indienen van initiatief namens de gezamenlijke scholen aan één van de bestuursleden.</p> <p>Oktober: beoordeling en accorderen van het bestuurslid.</p> <p>Vanaf oktober: start initiatief.</p> <p>Januari: tussenrapportage aan bestuurslid</p> <p>Mei: eindrapportage aan bestuurslid.</p> <p>Juni: publicatie van eindresultaat in de nieuwsbrief</p>

Activiteit 5	Educatief pakket, inclusief dvd, voor alle scholen van het samenwerkingsverband Zuid
Stedelijk kader	Goede kwaliteit op de basisschool
Terugblik en context	De ontwikkeling hiervan staat al wat langer in het zorgplan opgenomen. Door omstandigheden heeft de realisatie langer op zich laten wachten. De gekozen wijze, door good practices, leidt tot herkenbaarheid bij het werkveld en kan zorgen voor een goede basis voor de ontwikkeling naar passend onderwijs.
Van goed naar beter	<i>Aanbeveling 8: zorg voor een goede landing van de operatie Passend onderwijs</i> Veel scholen zien de beleidsoperatie Passend onderwijs als een dreigende donkere wolk aan de horizon. (...) Leerkrachten zullen goed geïnformeerd moeten worden over wat Passend onderwijs wel en ook niet voor ze betekent. Anders kunnen er onjuiste beelden en weerstanden ontstaan.
Doelstelling	Er is een dvd en een educatief programma dat gepresenteerd wordt tijdens de studiedag in maart 2010. Tijdens deze studiedag is er een koppeling tussen het getoonde materiaal en het onderwerp "handelingsgericht werken" (activiteit 2)
Onderbouwing	Passend onderwijs is op veel scholen al de praktijk van alle dag. Door in te zoomen op praktijkvoorbeelden van een aantal scholen in Amsterdam Zuid wordt getoond hoe diverse scholen met deze ontwikkeling om zijn gegaan. De dvd en het educatieve pakket kan op teamniveau worden gebruikt om het gesprek op school op gang te brengen of voort te zetten.
Werkwijze	De opnamen hebben in het schooljaar 2008/2009 plaatsgevonden en zullen in de zomer van 2009 worden afgemonteerd. Het educatieve pakket zal in het najaar van 2009 worden gemaakt. Hierbij is de projectgroep betrokken. Direct na voltooiing zal de dvd en het educatieve pakket worden gepresenteerd aan de deelnemende scholen. Daarna zal het worden verspreid onder alle scholen van het samenwerkingsverband. Tijdens de eerste studiebijeenkomst van het samenwerkingsverband zal er ook aandacht aan worden besteed.
Resultaat	De uitreiking van de dvd en het educatieve pakket.
Tijdspad	September: eindmontage dvd November: presentatie aan deelnemende scholen en verdeling onder alle scholen. Maart: studiebijeenkomst, algemene presentatie.

Activiteit 6	<u>Kerngroep</u> : voor gevraagd en ongevraagd advies aan het besturenoverleg
Stedelijk kader	
Terugblik en context	In het activiteitenplan van 2008/2009 is de volgende doelstelling geformuleerd: Betrokkenheid van professionals bij de ontwikkeling van Passend Onderwijs, zodat beleidsvoorstellen passen bij de vragen en wensen van de scholen. De kerngroep is een aantal keer bijeen geweest en heeft een aangescherpte opdrachtformulering besproken. Hierin is aangegeven dat de kerngroep geen eigen projectopdracht krijgt maar wel nadrukkelijker dan voorheen wordt gebruikt als overlegtafel waar verschillende ontwikkelingen (stedelijke kaders/ gebiedsgericht maatwerk en eigen beleid van het samenwerkingsverband) samenkomen.
Van goed naar beter	Aanbeveling 8: zorg voor een goede landing van de operatie Passend onderwijs. Veel scholen zien de beleidsoperatie Passend onderwijs als een dreigende donkere wolk aan de horizon.
Doelstelling	De kerngroep zal gevraagd en ongevraagd adviseren aan de besturen van het samenwerkingsverband. Ontwerp beleidsdocumenten zullen door de coördinator aan de kerngroep worden voorgelegd, naar aanleiding waarvan de kerngroep voor het besturenoverleg een schriftelijke reactie formuleert. Stedelijke onderwerpen, bijvoorbeeld de observatievoorziening in het po en SO en de doorontwikkeling van één loket ('via') worden door de kerngroep gevolgd. De dialoog tussen het po en SO zal door de kerngroep, middels de ontvangen ontwerp beleidsdocumenten worden gevolgd en bij hun advisering kunnen worden betrokken.
Onderbouwing	Het beleid op samenwerkingsverband niveau dat directe raakvlakken heeft met het werkveld op de scholen heeft baat bij een advisering, die zonder last of ruggespraak door een doorsnee van de eigen achterban wordt gegeven. De deelnemers kunnen op deze wijze de besturen adviseren over de ontwikkeling van beleid, met name op het gebied van passend onderwijs.
Werkwijze	De kerngroep is samengesteld en bestaat uit directieleden van SO, SBO en PO en de coördinator van het samenwerkingsverband. Ontwerp beleidsdocumenten worden door de coördinator van het samenwerkingsverband voorgelegd aan de kerngroep. De reacties van de kerngroep zullen door de coördinator in het besturenoverleg worden ingebracht, waarna de terugkoppeling daarvan in de kerngroep zal plaats vinden. Een deelnemer van de projectgroep "handelingsgericht werken" zal voor de voorbereiding van de studiedag, en op uitnodiging, het overleg van de kerngroep bijwonen.
Resultaat	De kerngroep geeft schriftelijke reacties op de ontvangen documenten. De coördinator brengt deze reacties in bij het besturenoverleg.
Tijdspad	De kerngroep komt 1x per 6 weken bijeen.

Financiële paragraaf zorgplan SWV Zuid 2009-2010

Beschikbare middelen

Inkomsten Samenwerkingsverband Zuid

Sinds het schooljaar 2005/2006 wordt gewerkt met een 'begroting in één oogopslag'. De inkomsten zijn gebaseerd op het aantal leerlingen op de reguliere teldatum van 1 oktober 2008. Op dat ogenblik telde het Samenwerkingsverband Zuid 14.735 basisschool leerlingen en werden de speciale scholen voor basisonderwijs door 273 leerlingen bezocht (totaal 15.008 leerlingen).

Het deelnamepercentage in het schooljaar 2008/2009 is ten opzichte van het percentage in 2007/2008 wederom gedaald, en bedraagt nu 1,82% (was 2,18%).

Voortzetting van financieel beleid

Bij de opstelling van de begroting is uitgegaan van de bestuurlijk gemaakte afspraak om voorlopig de verdelingssystematiek van voorgaande jaren te handhaven.

Een nieuw allocatiemodel voor de VIA is in voorbereiding en zal in het najaar van 2009 worden afgerond. Bij de voorbereiding op het nieuwe model is vastgesteld dat het totaal van de kosten voor de VIA (stadsbreed) met € 120.000 kan worden verlaagd. Deze verrekening (naar rato) is wel al in de begroting voor het volgend schooljaar verwerkt

VIA Amsterdam

De VIA Amsterdam verricht op het ogenblik het werk dat vroeger door de toelatingscommissies van de SBO-scholen en de SO- scholen voor cluster 4 werd verricht. De vergoeding die deze scholen daarvoor ontvingen wordt nu gebruikt om de kosten van de VIA te dekken.

Coördinatie

De inzet van de coördinatie van het samenwerkingsverband is onderverdeeld in een stedelijk deel en een gebiedsgericht deel. In de bijlage bij dit zorgplan treft u een overzicht en planning aan van de activiteiten van de coördinatie van het samenwerkingsverband.

Exitscenario AB-scholen

Na het gereedkomen van de Koers PO is er stedelijk een voorstel voorbereid dat uitgaat van een gebiedsgerichte deelname van de AB- scholen aan het werk van de samenwerkingsverbanden. Hiervoor is een zogenoemd exitscenario opgesteld (een aantal AB-scholen moet immers samenwerkingsverband Zuid gaan verlaten).

Het exitscenario is besproken met de besturen van de scholen voor AB. Het resultaat daarvan is dat de meeste AB- scholen met terugwerkende kracht per 1 augustus jl. willen overstappen. Aan twee scholen zal nog een specifieke overgangsregeling worden voorgelegd. Ook hiermee zijn alle besturen akkoord gegaan. Een en ander betekent dat onze begroting later in dit schooljaar zal worden aangepast. Dit zal echter geen effect hebben op de bedragen die nu aan de scholen worden overgedragen (preventief- en zorgontwikkelingsbudget en de overdracht aan het SBO)

In de toekomst zullen wij in Zuid rekening moeten gaan houden met een hoger deelnamepercentage (terwijl het SBO bezoek gelijk blijft, daalt het aantal basisschool leerlingen in het samenwerkingsverband). We worden hier zeker de eerste tijd in tegemoet gekomen d.m.v. de compensatieregeling. Daarnaast zullen we opnieuw kritisch gaan kijken naar de vaste posten uit de begroting.

Preventieve zorgbudgetten

De preventieve budgetten zijn op schoolniveau beschikbaar. Een overzicht daarvan is als bijlage bij dit zorgplan gevoegd. De inkoop van preventief ambulante begeleiding kan hiermee worden verrekend. Het samenwerkingsverband zal dit zoals gebruikelijk verzorgen.

Scholen verantwoorden de inzet van het preventief zorgbudget aan het schoolbestuur.

Facilitering van werk en taakgroepleden

In de begroting is rekening gehouden met de facilitering van de deelnemers van de diverse taakgroepen zoals deze staan beschreven in het activiteitenplan. Navolgend een korte toelichting op de onderliggende berekening van het genoemde budget.

Projectgroep handelingsgericht werken. (12)

Aantal deelnemers: 8

Aantal bijeenkomsten: 6

Totaal tijd per bijeenkomst (incl. voorbereiding): 8 uur

Totaal per deelnemer: 48 uur

Projectgroep gebiedsgerichte samenwerking. (13)

Aantal deelnemers: 10

Aantal bijeenkomsten: 6

Totaal tijd per bijeenkomst (incl. voorbereiding): 8 uur.

Totaal per deelnemer: 48 uur.

Aantal coördinerend directeuren: 2 (1 per projectgroep)

Facilitering: 1 dagdeel per 2 weken = 70 uur.

Ondersteuning/ procesbegeleiding: 60 uur.

Kerngroep passend onderwijs. (14)

Aantal deelnemers: 8

Aantal bijeenkomsten: 6

Totaal tijd per bijeenkomst (incl. voorbereiding): 4 uur

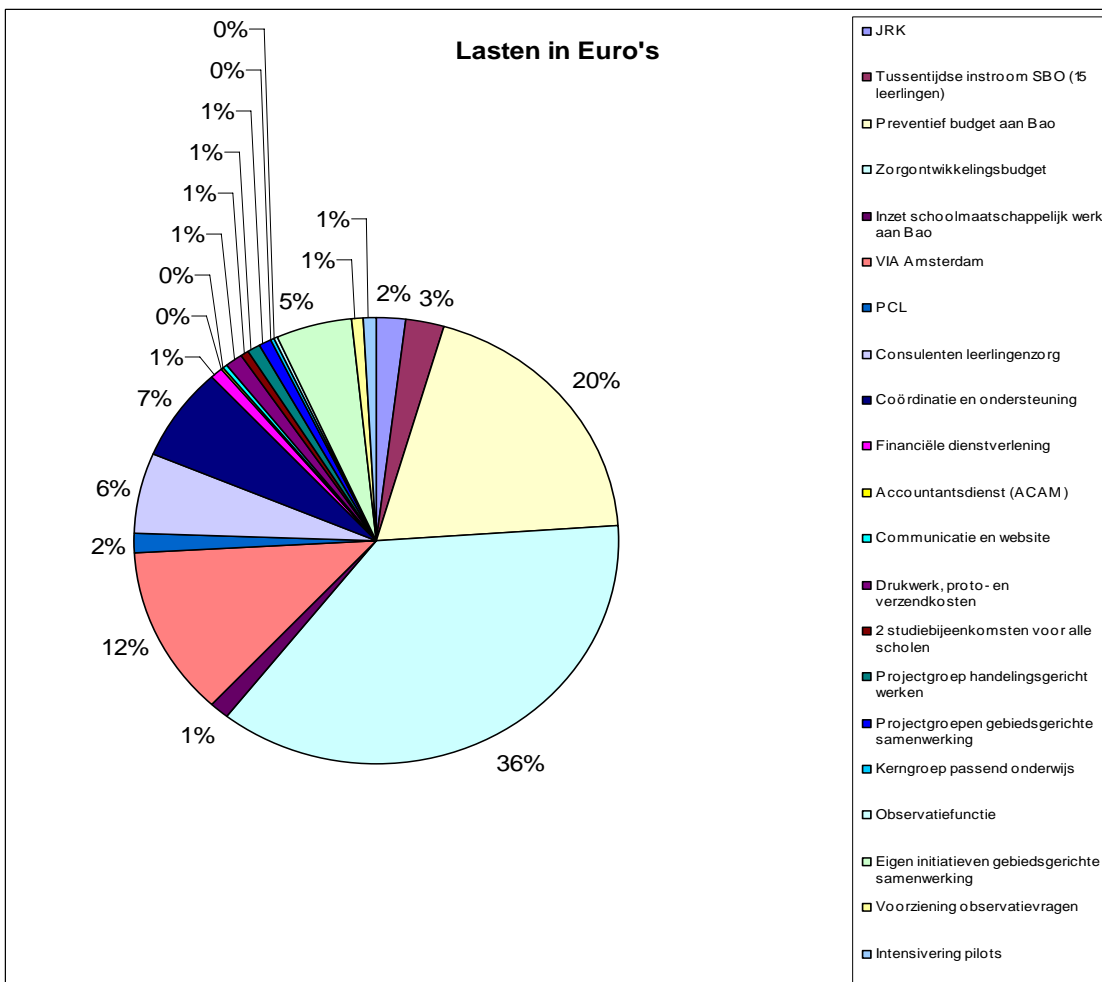
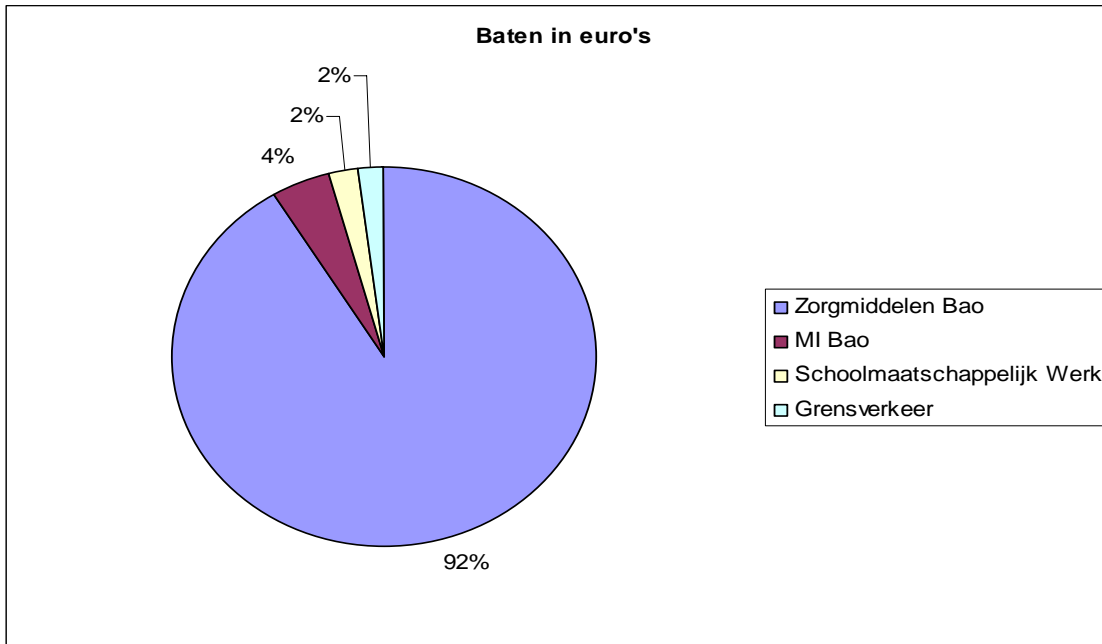
Totaal per deelnemers: 24 uur

Begroting in één oogopslag

In getallen kan het volgende overzicht van inkomsten en uitgaven voor 2009/2010 worden gegeven.

Begroting SWV Zuid 2009 – 2010			
	BATEN	Baten in euro's	Lasten in Euro's
1	Zorgmiddelen Bao	€ 2.133.333,30	
2	MI Bao	€ 104.755,84	
3	Schoolmaatschappelijk Werk	€ 54.495,48	
4	Grensverkeer	€ 44.232,99	
	LASTEN		
1.1	Overdrachtsverplichting		€ 25.933,51-
1.2	JRK		€ 44.635,85
1.3	Tussentijdse instroom SBO (15 leerlingen)		€ 59.207,05
2.1	Preventief budget aan Bao		€ 455.216,09
2.2	Zorgontwikkelingsbudget		€ 850.000,00
2.3	Inzet schoolmaatschappelijk werk aan Bao		€ 33.521,48
3.1	VIA Amsterdam		€ 283.637,95
3.2	PCL		€ 36.292,84
3.3	Consulenten leerlingenzorg		€ 134.407,25
3.4	Coördinatie en ondersteuning		€ 154.325,69
4.1	Financiële dienstverlening		€ 22.019,09
4.1	Accountantsdienst (ACAM)		€ 1.750,00
4.2	Communicatie en website		€ 10.000,00
4.3	Drukwerk, porto- en verzendkosten		€ 21.000,00
5.1	2 studiebijeenkomsten voor alle scholen		€ 15.000,00
5.2	Projectgroep handelingsgericht werken		€ 19.200,00
5.3	Projectgroepen gebiedsgerichte samenwerking		€ 20.500,00
5.4	Kerngroep passend onderwijs		€ 9.600,00
5.5	Observatiefunctie		€ 3.886,14
5.6	Eigen initiatieven gebiedsgerichte samenwerking		€ 114.000,00
5.7	Voorziening observatievragen		€ 22.000,00
5.8	Intensivering pilots		€ 19.000
5.9	Mobiliteitspunt SBO		pm
		€ 2.336.817,61	2.303.265,92
		Resultaat	€ 33.551,69

Figuren begroting Samenwerkingsverband Zuid

Bijlage: Algemeen, stedelijk deel - Zorgplan 2009-2010

Inleiding

Al vanaf het begin van Weer Samen Naar School wordt zowel op landelijk als op regionaal niveau de discussie gevoerd hoe speciale leerlingenzorg het beste vorm gegeven kan worden. Oftewel: hoe je kinderen die barrières tegenkomen in hun ontwikkeling het beste kan ondersteunen. Belangrijke onderwerpen daarbij zijn: de competenties van de leerkracht, de zorgstructuur van de school, de bovenschoolse voorzieningen, het speciaal (basis-) onderwijs, het ene loket waar op alle vragen een antwoord te vinden is én de relatie met ouders. Met de aanpak van deze onderwerpen is het streven steeds om een bijdrage te leveren aan het slechten van al die hindernissen waar iedereen tegenaan loopt die met zijn beide voeten in de onderwijspraktijk staat: de bureaucratie, het gebrek aan deskundige handen in de klas, het langs elkaar heen werken van systemen en organisaties.

De Amsterdamse samenwerkingsverbanden hebben vanaf hun ontstaan in het hierboven beschreven krachtenveld een aantal concrete stappen genomen. 'Via Amsterdam', de minimumstandaard en de standaard voor schoolmaatschappelijk werk zijn de meest recente voorbeelden van die stappen.

De hierboven beschreven ontwikkeling is ondertussen landelijk uitgemond in de ministeriële beleidslijn richting Passend Onderwijs. Opvallend is dat veel van wat in het kader daarvan door het ministerie aan richtlijnen wordt afgegeven naadloos aansluit bij de al in Amsterdam ontwikkelde praktijk. Het Cobra-convenant dat in 2003 ondertekend werd door de samenwerkingsverbanden primair onderwijs, REC BovenAmstel en Bureau Jeugdzorg, kan gezien worden als een eerste stap richting het regionaal netwerk Passend Onderwijs avant la lettre. Wat betreft het onderwijscontinuüm, de zorgplicht en de één-loket-functie zijn de afgelopen jaren al veel ontwikkelingen in gang gezet. Een goed voorbeeld is de noodprocedure en de daarbij behorende afspraak tussen de schoolbesturen dat geen kind meer thuis mag komen te zitten. Alleen op het gebied van de betrokkenheid van ouders bij het ontwikkelen van het beleid moet nog een aantal slagen gemaakt worden. Dit staat dan ook hoog op de agenda voor de komende periode.

De verdere ontwikkeling van Passend Onderwijs zal de komende jaren zijn beslag krijgen. In juni 2008 hebben de schoolbesturen van primair onderwijs, voortgezet onderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs een intentieverklaring ondertekend waarbij zij de basis hebben gelegd voor een Regionaal Netwerk Passend Onderwijs voor heel Amsterdam en Diemen. Deze intentieverklaring is uitgewerkt in een het Plan van Aanpak. Belangrijke onderwerpen zijn hierbij: ouders, de één-loket-functie, onderwijszorgarrangementen en de vormgeving van de ambulante begeleiding van de REC's.

Verder hebben de schoolbesturen van het primair onderwijs in de stedelijke Koers Passend Onderwijs de stedelijke kaders vastgelegd waarbinnen het primair onderwijs op lokaal niveau uitvoering aan Passend Onderwijs zal geven. Thema's van deze koers zijn:

- een goede kwaliteit van het onderwijs en de zorg op de basisschool;
- gebiedsgerichte, interzuilare samenwerking tussen basisscholen;
- de positie van SBO en SO én de organisatie van steunfuncties;
- de ouderbetrokkenheid.

Voor een belangrijk deel kan de koers gezien worden als een uitwerking voor het primair onderwijs van de door het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs genoemde doelstellingen. Het streven van de schoolbesturen voor primair onderwijs is dat door duidelijke stedelijke afspraken, maatwerk op lokaal niveau mogelijk blijft.

Naast de ontwikkeling richting Passend Onderwijs zijn ook andere ontwikkelingen voor het onderwijs van belang, zoals die van de Centra voor Jeugd en Gezin (in Amsterdam de Ouder- en Kindcentra (OKC genoemd), de aanpak voor multiprobleem gezinnen, matchpoint en het beleid voor jeugd en veiligheid.

Overigens: geen van bovenstaande ontwikkelingen vraagt een wezenlijke koerswijziging voor de samenwerkingsverbanden. Wel betekenen ze een minder vrijblijvende samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden onderling, een uitbreiding van het aantal organisaties waarmee afspraken moeten worden gemaakt, de uitdaging om creatiever om te gaan met middelen en geven ze een duidelijker focus op de resultaten die de komende jaren – gezamenlijk – behaald moeten worden.

In dit algemene, stedelijke deel van het zorgplan 2009-2010 van de Amsterdamse samenwerkingsverbanden wordt uiteengezet hoe de hierboven geschetste ontwikkelingen het komend schooljaar hun uitwerking zullen krijgen binnen het primair onderwijs op stedelijk niveau. Bij het opstellen van dit stedelijk deel is onder andere uitgegaan van de twee eerder genoemde documenten: het Plan van Aanpak van het regionaal netwerk Passend Onderwijs Amsterdam/Diemen en van de Stedelijke Koers voor Passend Onderwijs in Amsterdam.

Het stedelijke deel heeft de volgende opbouw. Gestart wordt met informatie over de context waarbinnen de samenwerkingsverbanden anno 2009 opereren. Vervolgens komen de stedelijke thema's aan de orde die op dit moment van belang zijn, te weten:

- ouderbetrokkenheid
- één loket en het Kader Integrale Indicatiestelling
- onderwijszorgarrangementen en vraaggerichte, clusterdoorbroken samenwerking met de ambulante diensten van de REC's
- aansluiting OKC en mpg

Bij elk thema wordt aangegeven hoe deze stedelijk binnen het primair onderwijs vormgegeven zullen worden.

Vervolgens komen de overige stedelijke ontwikkelingen in het primair onderwijs aan de orde. Het gaat om een reeks ontwikkelingen die al langer binnen de samenwerkingsverbanden spelen zoals de minimumstandaard, de observatiefunctie en de speciale scholen voor basisonderwijs.

Geëindigd wordt met een overzicht van de stedelijke organisatiestructuur.

De geschetste voornemens en doelstellingen van dit stedelijk deel van het zorgplan vinden grotendeels hun uitwerking in de zorgplannen van de afzonderlijke samenwerkingsverbanden. In dit stedelijk deel zijn alleen waar dit opportuun is de stedelijke acties opgenomen in aparte kaders.

De context

Het is al gezegd, voor het Amsterdamse samenwerkingsverband voor primair onderwijs zijn de volgende vier ontwikkelingen van belang:

1. die van Passend Onderwijs;
2. die van de Ouder- en Kindcentra;
3. die van Jeugd en Veiligheid;
4. en waar dit bij elkaar komt: aanpak multiprobleemgezinnen en Matchpoint.

Al deze thema's zijn onderwerp van gesprek binnen de stuurgroep Sluitende Aanpak Zorg, die verantwoordelijk is voor een deel van de uitvoering van het programma Jong Amsterdam. In het kader van Jong Amsterdam zijn verder per school en per stadsdeel factsheets gemaakt waarin alle voor Jong Amsterdam relevante gegevens zijn samengebracht.

Hieronder volgt een korte toelichting en stand van zaken op de vier hierboven genoemde ontwikkelingen.

1.1. Passend Onderwijs

In het kader van Passend Onderwijs hebben de schoolbesturen van primair, voortgezet en speciaal onderwijs van Amsterdam en Diemen in juni 2008 een intentieverklaring ondertekend. In deze intentieverklaring spreken zij zich uit om ten behoeve van de ontwikkeling van Passend Onderwijs in de regio samen te werken en hun krachten en expertise te bundelen. Doelstellingen van het netwerk zijn:

- de vormgeving van ouderbetrokkenheid;
- het realiseren van een onderwijscontinuüm met doorgaande leer- en zorglijnen;
- samenwerking met en tussen de ambulante diensten van de REC's die clusterdoorbroken kan worden vormgegeven;
- het ontwikkelen van onderwijszorgarrangementen;
- het inrichten van een éénloketfunctie met jeugdzorg.

Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in een Plan van Aanpak dat moet uitmonden in het aanvragen van een veldinitiatief of experiment. Hiermee kan een fors budget gerealiseerd worden voor de verdere doorontwikkeling van Passend Onderwijs of ruimte om te experimenteren waar dit nodig is.

1.2. Centra voor Jeugd en Gezin

Voordat er landelijk afspraken werden gemaakt om overal Centra voor Jeugd en Gezin te realiseren, kende Amsterdam hier al een eigen experimentele voorloper van in de vorm van de Ouder- en Kindcentra (OKC's). Deze Ouder- en Kindcentra ontwikkelen zich in de periode tot aan 2010 – met behoud van de huidige naam OKC – tot volwaardige 'Centra voor Jeugd en Gezin' volgens het model dat minister Rouvoet hiervoor gegeven heeft. Dat betekent dat de centra in elk geval het volgende aanbod zullen leveren:

- uitvoering van het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg;
- een aanbod op de 5 functies jeugd uit de wmo (informatie over opvoeden en opgroeien, signalering, toeleiding, licht ambulante hulp en coördinatie van zorg).

Dit in afstemming met Jeugdzorg en de Zorg- en Adviesteams (ZAT's) in het onderwijs.

In 2008 is het basispakket OKC vastgesteld. Dit pakket wordt deels al uitgevoerd in de OKC's. Dat betreft met name het aanbod voor 0- tot 4-jarigen. Een ander deel wordt in de komende periode ontwikkeld en ingevoerd.

Met name de producten voor de leeftijdsgroep 4 – 12 jaar (en hun ouders) worden tot aan de zomer van 2009 samen met het primair onderwijs uitgewerkt. Het projectteam OKC zoekt daarvoor de samenwerking met de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en daarbinnen bijvoorbeeld met netwerken van intern begeleiders en het schoolmaatschappelijk werk.

Deze afstemming met het onderwijs wordt met name gezocht op de onderwerpen opvoed- en opgroeiondersteuning, signalering en coördinatie van zorg.

Voor de uitvoering van het basispakket (met name de onderdelen opvoed- en opgroeiondersteuning) komen vanaf 2009 extra middelen beschikbaar.

1.3. Jeugd en Veiligheid

Het gaat hierbij om ontwikkelingen die niet gerelateerd zijn aan de primaire verantwoordelijkheid van het onderwijs, maar waar het onderwijs wel direct mee te maken heeft aangezien ook de jeugd die het hier betreft voor het overgrote deel leerplichtig is en dus een groot deel van haar tijd op school doorbrengt of hoort te brengen.

Met haar beleid 'Jeugd en Veiligheid' levert de gemeente een bijdrage aan het verhogen van de veiligheid op straat, waar deze in het gedrang komt door onacceptabel gedrag van jongeren tot en met 24 jaar. In Amsterdam wordt onderscheid gemaakt tussen de harde kern, lichtcriminele jongeren, first offenders en risicjongeren. Jongeren uit deze groepen worden op casusniveau besproken in de ketenunits jeugd en veiligheid en/of in de netwerken 12+.

Het primair onderwijs is bij het bovenstaande onder andere in beeld in het kader de aanpak van multiprobleemgezinnen en Matchpoint. Daar komen de inspanningen van onderwijs, interventies in het gezin en interventies ten aanzien van jeugd samen in een plan voor het gehele gezin.

1.4. Aanpak multiprobleemgezinnen (mpg) en Matchpoint

Binnen de stadsregio Amsterdam zijn afspraken gemaakt ten aanzien van multiprobleemgezinnen die ertoe moeten leiden dat:

- multiprobleemgezinnen eerder en beter in beeld worden gebracht;
- er voor ieder multiprobleemgezin één plan van aanpak wordt gemaakt en uitgevoerd;
- kinderen zich zonder bedreiging verder kunnen ontwikkelen.

Gemeenten, stadsdelen, bureau jeugdzorg en de stadsregio hebben hiertoe in oktober 2008 een convenant opgesteld. Het spreekt vanzelf dat ook het onderwijs haar rol in deze aanpak te spelen zal hebben. Daarbij is het uitgangspunt dat het voor het onderwijs volstrekt duidelijk moet worden wie zij kunnen aanspreken in geval van signalen over zwaardere gezinsproblematiek en de realisatie van één plan voor één gezin. Hoe dit precies vorm moet krijgen, is nog niet helemaal duidelijk.

Matchpoint is een ICT-voorziening die moet voorkomen dat professionals van instellingen niet van elkaar weten dat ze met dezelfde cliënt bezig zijn. In Matchpoint kunnen hulpverleners zien bij welke instellingen een kind bekend is. En wie de contactpersonen daar zijn. Bovendien kunnen verschillende partijen, waaronder ook scholen, in Matchpoint een zorgsignaal afgeven. Daarbij is dan meteen te zien wie moet zorgen voor een snelle en gecoördineerde reactie op dat signaal. Deze Matchpoint-regisseur is zo in een vroeg stadium op de hoogte van mogelijke risico's.

Ouders

Bij de 1-meting van het infopunt Passend Onderwijs¹ werd duidelijk dat Amsterdam al veel voor elkaar heeft, maar dat er op één punt nog een grote slag te maken is: het betrekken van ouders bij de ontwikkelingen. Ouders staan dan ook als eerste genoemd in het Plan van Aanpak Passend Onderwijs voor het regionaal netwerk Passend Onderwijs Amsterdam/Diemen.

1.5. Ouders in het Plan van Aanpak

Alle schoolbesturen binnen het regionaal netwerk Passend Onderwijs Amsterdam/Diemen kennen hun eigen beleid en traditie ten aanzien van het al dan niet betrekken van ouders bij beleidsontwikkeling. Het ministerie heeft aangegeven dat ouders bij de verdere vormgeving van Passend Onderwijs betrokken moeten worden als pedagogische partner, zowel rond individuele kinderen als bij de algemene beleidsontwikkeling.

In het tweede kwartaal van 2009 zal een eerste oriëntatie op dit onderwerp plaatsvinden. Op grond van deze oriëntatie zal een voorstel worden gedaan over hoe de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van Passend Onderwijs verder vormgegeven kan worden. Daarbij zal uit moeten worden gegaan van betrokkenheid op verschillende niveaus. Voor een belangrijk deel vallen deze niveaus onder de eigen verantwoordelijkheid van scholen en schoolbesturen die hier hun eigen wettelijke verplichtingen in hebben. Ook op het niveau van het netwerk zullen echter initiatieven in deze genomen moeten worden. Daarbij zal aansluiting en afstemming plaats moeten vinden met de initiatieven en ontwikkelingen die op andere niveaus binnen het onderwijsveld gaande zijn. Van belang is dat hier een gemeenschappelijke visie op ontwikkeld wordt.

1.6. Koers PO: Ouders in het primair onderwijs

In de stedelijke koers van het primair onderwijs wordt al een aantal voorstellen gedaan om de betrokkenheid van ouders te vergroten. Zo wordt ingezet op communicatie op stedelijk niveau

¹ Het infopunt Passend Onderwijs is aanspreekpunt voor alle informatie en vragen rond dit thema. In opdracht van het ministerie volgt zij de landelijke ontwikkelingen rond Passend onderwijs. Onderdeel daarvan zijn periodieke metingen.

met ouder- en belangenorganisaties en het inrichten van een platform om met ouders in gesprek te raken over hun wensen en verwachtingen ten aanzien van Passend Onderwijs.

Nog in het schooljaar 2008-2009 zal hier een startnotitie over verschijnen waaraan een activiteitenplan gekoppeld is.

Daarnaast zal ouderbetrokkenheid uitgewerkt worden in het zorgplan van elk samenwerkingsverband afzonderlijk. Een voorbeeld hiervan is het betrekken van ouders bij het zorgbreedteoverleg.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Uitvoering stedelijk activiteitenplan "Het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van Passend Onderwijs".

Eén loket

"In het kader van Passend Onderwijs moeten de regionale netwerken één loket voor indicatie en hulpverlening opzetten. Doel daarvan is de indicatiestelling en toegang tot onderwijszorg te vereenvoudigen en te versnellen." (Uit "Passend onderwijs, Kansen in beeld" van Sardes, september 2008). De wens om te komen tot één loket was al lang voor de introductie van Passend Onderwijs te horen. Ze is een direct gevolg van de steeds ingewikkelder wordende verwijzings- en indicatietrajecten in het onderwijs. Hierbij horen ook de wensen om te komen tot een stroomlijning van de zogenaamde "papierstraat" en tot een geïntegreerde voorbereiding van gecombineerde indicatiestellingen.

1.7. Eén loket in het Plan van Aanpak

In het Plan van Aanpak wordt gesteld dat toegewerkt moet worden naar een één-loket-functie waarbij uitgegaan moet worden van de 'via Amsterdam' als loket van het PO en het OSL als loket van het VO. Door een goede afstemming en aansluiting tussen beide loketten zal de basis voor een éénloketfunctie in de regio worden gelegd.

Als onderdeel van de loketontwikkeling zal ook uitwerking worden gegeven aan het landelijk kader integraal indiceren. Dit betekent dat speciaal onderwijs, jeugdzorg- en AWBZ-indicaties binnen de loketten worden voorbereid vanuit de gedachte "één kind één plan". Werkprocessen, procedures, het verzamelen van gegevens en kwaliteitscriteria voor diagnostiek zullen daartoe voor verschillende indicatietrajecten op elkaar worden afgestemd. Deze ontwikkeling loopt parallel met het traject voor de vorming van een éénloketfunctie voor alle onderwijsindicaties.

Aandachtspunt in het Plan van Aanpak zijn verder de doorgaande lijnen voorschoolse periode-primair onderwijs, primair onderwijs-voortgezet onderwijs en voortgezet onderwijs-middelbaar beroepsonderwijs. Al deze aspecten vragen specifieke aandacht.

1.8. Koers PO: De 'VIA-Amsterdam' en zorgbreedteoverleggen in het primair onderwijs 'VIA-Amsterdam' en zorgbreedteoverleggen dekken gezamenlijk de ZAT-functies voor het primair onderwijs. Het gaat om de functies:

- Preventie en vroegsignalering
- Advies en consultatie
- Screening en vraagverheldering
- Aanvullend onderzoek of diagnostiek
- Licht ambulante hulp aan ouders en kinderen/jongeren
- Voorbereiding indicatiestellingen en afstemming indicatiestellingen voor onderwijs en jeugdzorg
- Toeleiding naar lokale voorzieningen
- Afstemming/coördinatie van zorg

1.8.1. Via Amsterdam

De 'via Amsterdam' zal worden doorontwikkeld. Het gaat dan om de vraag naar meer handelingsgerichte advisering, de voorbereiding voor gecombineerde, liefst geïntegreerde toeleiding tot indicaties voor zowel onderwijs als zorg en de vertaling daarvan in onderwijszorgarrangementen.

Daarnaast is het voorstel gedaan om binnen de één loketfunctie de adviesfunctie van 'via' decentraal te gaan uitvoeren. In het samenwerkingsverband Zuidoost is hier al een initiatief toe genomen.

De schoolbesturen van het primair onderwijs zullen ter realisatie van bovenstaande met steeds meer partijen afspraken gaan maken, te beginnen met het speciaal onderwijs.

Deze worden vastgelegd in overeenkomsten die:

- de samenwerking beschrijven bij gecombineerde toeleiding tot verschillende indicaties²;
- de verhouding tot de formele indicatieorganen uit de verschillende sectoren regelen;
- duidelijkheid geven over het gebruik en inzet van (gezamenlijke) expertise die handelingsgericht moet kunnen adviseren;
- de financiële bijdrage aan het loket regelen en
- de voorwaarden stellen voor een goede monitoring van de vraag.

Met de regionale expertisecentra voor cluster 2 en 3 zullen hier afspraken over gemaakt worden. Bureau Jeugdzorg Agglomerat Amsterdam zal niet alleen voor het voorbereiden van combinaties van indicaties maar ook voor casuïstiek overleg moeten gaan deelnemen aan de 'via'. De implementatie van het Kader integraal indiceren zal binnen de 'VIA' gerealiseerd moeten worden. Van belang is hierbij dat het loket eigendom is van de schoolbesturen en onafhankelijk opereert.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Opstellen en uitvoeren van afspraken met REC cluster 2 en 3 over de toeleiding tot indicatiestelling bij de 'via'. Een tijdelijke 'VIA-SO', als onderdeel van het loket, moet de werkwijze hiervoor gaan ontwikkelen.

Deelname van BJAA aan het multidisciplinair casuïstiek overleg van de 'via'.

Implementatie van het Kader Integraal Indiceren in de 'via'.

1.8.2. Zorgbreedteoverleg en Learning by Doing

Uit de nulmeting die in het najaar van 2008 door de samenwerkingsverbanden is gehouden blijkt dat 75% van de basisscholen van Amsterdam beschikt over een zorgbreedteoverleg. Daarbij beschikken alle scholen van Amsterdam minimaal over 1,5 uur per week schoolmaatschappelijk werk.

In de zorgbreedteoverleggen moet ook de afstemming met het aanbod van het OKC plaatsvinden en moet het aanbod van het OKC voor kinderen en ouders worden ontsloten.

Ten behoeve van de samenwerking en afstemming tussen zorgbreedteoverleg en het OKC is het project Learning by Doing opgezet. Dit project genereert kennis en ervaring over de sterke en zwakke punten van deze samenwerking in de huidige praktijk. Op basis daarvan worden voorstellen gedaan voor uitwerking van de werkprocessen en de coördinatie van de zorg tussen het OKC en zorgbreedteoverleg en (wanneer een aanpak voor het kind alleen niet meer voldoet) de MPG aanpak.

De opbrengsten uit de diverse projecten zijn overdraagbaar en geven het antwoord op de vraag hoe het OKC, de MPG-aanpak en ZBO efficiënt op elkaar aansluiten.

Het project Learning by Doing komt in zijn concrete uitwerking per gebied terug in de gebiedsgerichte zorgplannen.

² Het gaat hier om de implementatie van het Kader Integraal Indiceren. Dit moet ervoor zorgen dat wanneer er sprake is van gecombineerde indicatieaanvragen voor speciaal (basis)onderwijs en jeugdzorg/AWBZ-zorg deze geïntegreerd kunnen worden voorbereid. Zaken die hierbij geregeld moeten zijn, zijn die van de signalering van gecombineerde indicatieaanvragen, de uitwisseling van gegevens en het realiseren van één contactpersoon voor ouders.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010
Verder uitvoering en afronding project Learning by Doing.

1.8.3. Doorgaande lijnen

Voor het primair onderwijs zijn vooral de doorgaande lijnen in de overgangen van voorschoolse periode naar basisonderwijs en van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs van belang. Op beide punten zal de komende periode nog veel ontwikkeld moeten worden. Met name bij de eerste overgang – die van voorschoolse periode naar basisonderwijs – staat de overdracht en doorgaande (zorg-)lijn nog in de kinderschoenen. Wel is er een begin gemaakt met de samenwerking tussen het team VTO en 'via'. Ook worden voorstellen gedaan voor de overdracht van jeugdgezondheidszorg naar het primair onderwijs, meteen bij de start van een leerling op de basisschool.

Ten aanzien van de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs zullen de stedelijke afspraken moeten worden uitgebouwd. Het gaat dan met name om het tijdig signaleren van leerlingen die een risico lopen dat zij het voortgezet onderwijs niet succesvol zullen doorlopen.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010
Uitbouwen afspraken tussen jeugdgezondheidszorg en primair onderwijs over overdracht.
Verbetering overdracht (potentiële) zorgleerlingen in de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs.

Onderwijszorgarrangementen en ambulante begeleiding

Bij Passend Onderwijs staan de onderwijsbehoeften van het kind centraal. Dat betekent dat gekeken wordt naar wat dit kind op dit moment nodig heeft voor zijn of haar ontwikkeling. Uitgangspunten zijn dat de benodigde onderwijszorg waar mogelijk gebiedsgericht wordt vormgegeven en dat combinaties van speciaal onderwijs én speciale zorg kunnen worden aangeboden.

1.9. In het Plan van Aanpak

In het Plan van Aanpak van het regionaal netwerk wordt gesteld dat in het verlengde van de afstemming van en samenwerking tussen verschillende loketten en de geïntegreerde indicatiestelling ook gerichte aandacht nodig is voor:

- de ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen samen met jeugdzorgpartners
- en de vraaggerichte, clusterdoorbroken samenwerking van diensten ambulante begeleiding van de REC's.

Wat betreft de onderwijszorgarrangementen kan hierbij gedacht worden aan enerzijds combinaties van REC cluster 3 & awbz en REC cluster 4 & jeugdzorg, en anderzijds ook aan onderwijszorgarrangementen met een meer preventief karakter, dan wel meer gericht op observatie en diagnostiek, die van belang zijn voor leerlingen op het SBO, pro en lwoo. Zeker in het voortgezet onderwijs zijn al de nodige arrangementen ontwikkeld. In het primair onderwijs is dit nog een redelijk onontgonnen terrein.

De verdere ontwikkeling zal vanuit de gesignaleerde vraag binnen de sectoren primair en voortgezet onderwijs zelf gestalte krijgen. Samenwerking is hierbij noodzakelijk met REC's en ketenpartners, waaronder jeugdzorg.

1.10. Koers PO: Gebiedsgerichte samenwerking en het inrichten van steunfuncties

In de stedelijke koers Passend Onderwijs wordt gesteld dat scholen in een wijk een gebiedsgerichte, interzuilaire, samenwerking aangaan, gericht op de organisatie van passend onderwijs voor alle kinderen in dat gebied. De beschikbaarheid van fysieke voorzieningen (bijvoorbeeld aanwezigheid van lift of ringleiding) kunnen ertoe leiden dat ook scholen buiten de wijk bezocht gaan worden.

Het uitgangspunt voor de samenwerkende scholen binnen een wijk is dat een kind op de eigen school blijft. Noodzakelijke voorzieningen voor het realiseren van Passend Onderwijs worden naar de school toe georganiseerd. Dit zal niet direct lukken voor alle kinderen. Een kleine groep kinderen zal afhankelijk blijven van een andere school in of buiten de wijk. In uitzonderlijke situaties zal er gekozen worden voor een speciale (tijdelijke) voorziening. Bij het maken van keuzes staat het belang van het kind altijd voorop. Om dit te bereiken moet een wijk samenwerken met andere wijken. Waar de ene wijk handelingsverlegen is, kan een andere wijk een oplossing voorhanden hebben

Scholen zullen naast vormen van speciaal onderwijs een beroep moeten kunnen doen op andere vormen van begeleiding en steun. Deze steun wordt gebundeld en zoveel mogelijk naar de school toe georganiseerd binnen steunfuncties. De besturen van het samenwerkingsverband willen de aansturing van deze gebundelde steun mede vormgeven. Verdere uitwerking hiervan is terug te vinden in de zorgplannen per samenwerkingsverband.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Het maken en uitvoeren van afspraken met het speciaal onderwijs die een gebiedsgerichte inzet van de ambulante begeleiding mogelijk maakt.

Andere doelstellingen binnen de Koers PO

Naast het bovenstaande zijn in de Koers Passend Onderwijs PO de volgende onderwerpen van belang:

- minimumstandaard;
- speciaal basisonderwijs;
- observatievoorziening.

Hieronder worden zij elk toegelicht.

1.11. Minimumstandaard

Passend Onderwijs betekent voor de schoolbesturen van primair onderwijs van Amsterdam dat zij met elkaar willen werken aan de kwaliteit van het onderwijs en stap voor stap het zorgvermogen van de basisscholen willen vergroten. De meest wezenlijke vraag die de schoolbesturen zich daarbij hebben gesteld is: 'Wat mag je nu, maar ook in de toekomst, reëel van een groep scholen verwachten?'. Op dit moment is deze verwachting vastgelegd in de minimumstandaard. De huidige minimumstandaard zal worden omgevormd naar de standaard voor het primair onderwijs. Daartoe zullen aan de huidige standaard de volgende onderdelen worden toegevoegd: de regeling zorgbreedteoverleg – 'via' Amsterdam en de standaard schoolmaatschappelijk werk. Daarnaast zal de standaard een aantal aspecten van kwaliteit gaan beschrijven en randvoorwaarden benoemen voor doorgaande lijnen met de voorschool en het voortgezet onderwijs. Ook het pedagogisch klimaat en de communicatie met ouders zullen in de standaard aan de orde komen. De standaard zal gaan gelden voor de hele stad. Deze nieuwe standaard zal ontwikkeld worden in samenwerking met schooldirecteuren en intern begeleiders. Dat betekent dat de doorontwikkeling van de standaard in eerste instantie plaats vindt op het niveau van de afzonderlijke samenwerkingsverbanden. Op stedelijk niveau gaat het op dit moment uitsluitend om het opnemen van de zorgbreedteoverleggen en de standaard voor schoolmaatschappelijk werk in de minimumstandaard. De opbrengst van de evaluatie in de verschillende DLO's zal daarbij worden betrokken.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Opnemen van de zorgbreedteoverleggen en de standaard voor schoolmaatschappelijk werk aan de minimumstandaard.

1.12. Speciale scholen voor basisonderwijs en speciaal onderwijs

De keuze om in te zetten op ondersteunende expertise zo dicht mogelijk in en om een (netwerk) van scholen in een wijk heeft gevolgen voor de speciale scholen voor basisonderwijs. Wat deze gevolgen zijn, is afhankelijk van de keuze van het betreffende samenwerkingsverband. Gestart moet worden met het formuleren van de verwachtingen en behoeften van het primair onderwijs ten aanzien van de speciale scholen voor basisonderwijs en het speciaal onderwijs. Hierin kan een onderscheid worden gemaakt tussen de onderwijsfunctie enerzijds en de opvang en begeleiding van kinderen anderzijds. Ook hier komt de ambulante begeleiding van de REC's in het regulier onderwijs aan de orde.

Om deze verwachting goed te kunnen formuleren zullen de schoolbesturen hun eigen basisscholen op dit punt gaan bevragen. Het resultaat hiervan moet eerst duidelijk zijn vóór hierover gezamenlijk binnen het samenwerkingsverband en op stedelijk niveau afspraken te maken zijn.

Als gevolg van de keuze voor deze aanpak 'van onderop' laat een nieuw scherp perspectief voor de speciale scholen voor basisonderwijs nog een paar (uiterlijk twee) jaar op zich wachten. Schoolbesturen realiseren zich dit en aanvaarden de risico's. Zij zullen er alles aan doen om het proces met (boven-)bestuurlijke brainstormsessies te versnellen.

In West heeft een dergelijke brainstormsessie inmiddels plaatsgevonden. De opbrengst zal nog in het voorjaar van 2009 in een notitie worden beschreven die ook stedelijk wordt besproken. In het belang van het beperken van de risico's voor het SBO en behoud van de expertise voor het samenwerkingsverband, zijn er al in het schooljaar 2007/2008 stedelijke afspraken gemaakt over de mobiliteitsfunctie van het samenwerkingsverband.

Met betrekking tot het speciaal onderwijs hebben de schoolbesturen gesteld dat een stedelijk georganiseerde kern van scholen voor speciaal onderwijs noodzakelijk blijft.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Met gebruik van de eerste verkenning voor samenwerkingsverband West komen tot gezamenlijke afspraken ten aanzien van de speciale scholen voor basisonderwijs.

1.13. Observatiefunctie

De observatiefunctie in Amsterdam kent drie niveaus:

- de observatiefunctie binnen het speciaal onderwijs (bij de Mr. G.T.J. de Jonghschool en de van E.J. van Detschool);
- de voorziening voor jonge risicokinderen bij de speciale scholen voor basisonderwijs;
- de observatiefunctie op het reguliere basisonderwijs.

De voorziening voor jonge risicokinderen wordt op dit moment herijkt.

De besturen van samenwerkingsverbanden zullen stoppen met de structurele bekostiging van deze voorzieningen en in plaats daarvan leerlingen en hun scholen faciliteren bij het beantwoorden van hun observatievragen. Vooralsnog alleen voor jonge kinderen, maar later wanneer het onderzoek naar de observatiefunctie is afgerond en de aanbevelingen in het PO kunnen worden geïmplementeerd, voor alle kinderen met observatievragen.

Voor SBO- scholen met een JRK-voorziening met specifieke expertise voor kinderen met gedragsproblemen, waardoor het verblijf daar minimaal een schooljaar zal duren, zullen aparte afspraken worden gemaakt.

Ten aanzien van de observatiefunctie op de reguliere basisscholen is op dit moment op een drietal basisscholen onderzoek gaande in samenwerking met De Bascule naar de wijze waarop deze het beste vorm kan krijgen. Doelstelling is het verder ontwikkelen van de observatiefunctie van de betreffende school, zodat deze in staat is vroegtijdig te signaleren, gericht te observeren en interventies te plegen om stagnaties in de ontwikkeling van kinderen op te heffen. Hierdoor worden jonge kinderen met speciale onderwijsbehoeften zo vroeg mogelijk op de voor hen meest geschikte manier ondersteund in hun ontwikkeling. De verwachting is dat dit op termijn leidt tot

minder verwijzingen naar speciale scholen (voor basisonderwijs), hetgeen in het kader van de ontwikkeling naar Passend Onderwijs ook de bedoeling is. De school onderscheidt voor het bieden van hulp bij de ontwikkeling van de observatiefunctie drie niveaus:

- de pedagogische en didactische aanpak in de klas;
- hulp binnen de school die door anderen wordt gegeven dan de groepsleerkracht;
- hulp door externe instellingen.

Eind 2009 worden de eerste resultaten van het onderzoek verwacht.

De resultaten zijn overdraagbaar aan andere scholen. Scholen krijgen hiermee duidelijk aan welke voorwaarden zij moeten voldoen, willen zij zelf een goede observatiefunctie kunnen realiseren.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Uitvoeren van de nieuwe afspraken voor kinderen met observatievragen, zoals

- . het formuleren van observatievragen door 'via'
- . het op basis van deze vragen, kunnen toekennen van een 'observatiebudget' voor een school

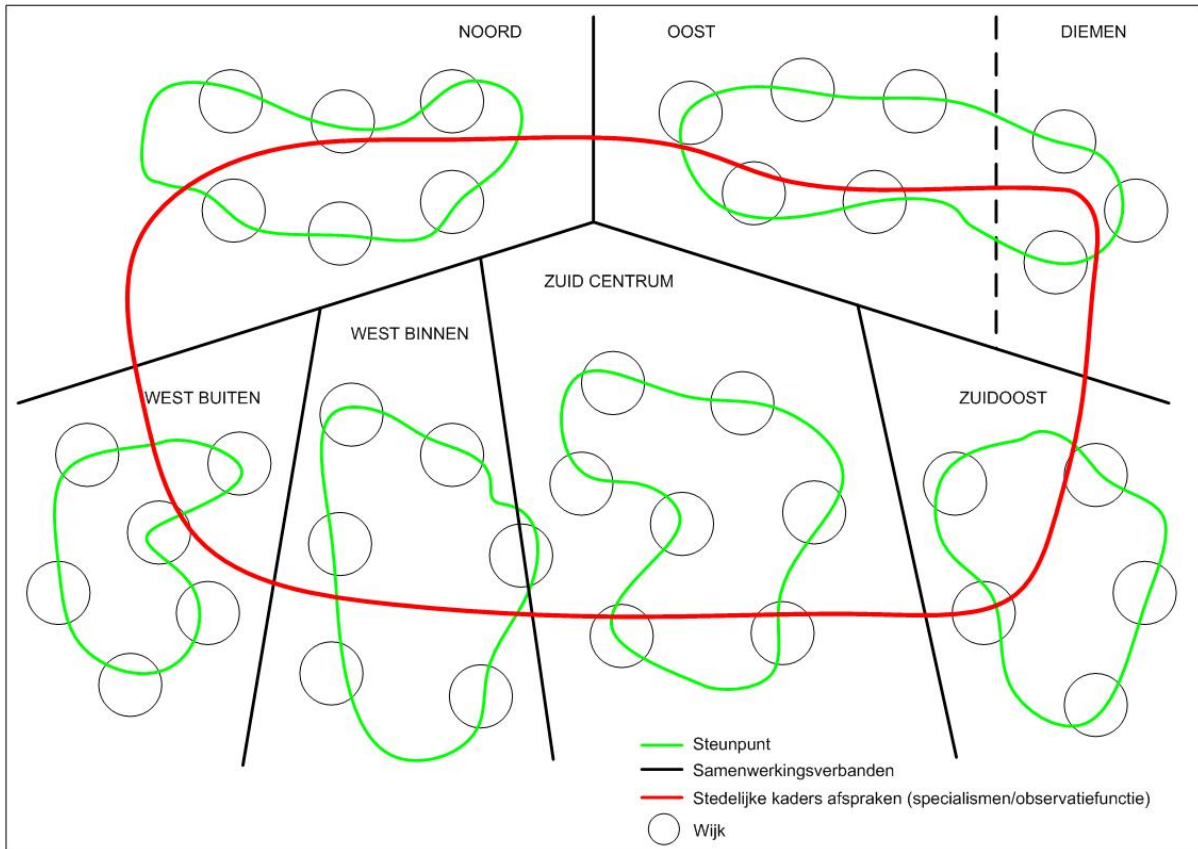
Organisatie en communicatie

Op het gebied van organisatie is een onderscheid te maken tussen de stedelijke organisatiestructuur van het regionaal netwerk en de eigen organisatiestructuur van het primair onderwijs. Beide komen hieronder aan de orde. Tot slot wordt een paragraaf besteed aan communicatie.

1.14. Organisatiestructuur Regionaal Netwerk Passend Onderwijs Amsterdam/Diemen
De organisatie van het Regionaal Netwerk is opgebouwd vanuit de bestaande overlegstructuren binnen het Amsterdamse onderwijs. Voor het primair onderwijs betekent dit dat initiële dan wel finale besluitvorming steeds op het niveau van het besturenoverleg van elk afzonderlijk samenwerkingsverband plaatsvindt. Binnen het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) vindt afstemming en besluitvorming plaats voor alle op stedelijk niveau voor het primair onderwijs relevante thema's. Het voorzittersoverleg van de samenwerkingsverbanden, zal deze onderwerpen als werkgroep van het BBO voorbereiden. Tevens zal er vanuit deze werkgroep een vertegenwoordiger naar het navigatieteam van het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs Amsterdam/Diemen worden afgevaardigd. In het navigatieteam hebben tevens vertegenwoordigers van het vo en het (v)so zitting. Binnen het navigatieteam vindt informatie-uitwisseling en afstemming plaats over alle voor Passend Onderwijs relevante thema's.

1.15. De organisatiestructuur van de Amsterdamse samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs

Bij de organisatiestructuur van de Amsterdamse samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs wordt recht gedaan aan de gebiedsgerichte aanpak. Hieronder is aangegeven hoe deze organisatiestructuur er globaal uitziet.

De gebiedsgerichte uitvoeringsregie wordt gevoerd door een bestuur van een samenwerkingsverband. De besturen van het speciaal onderwijs sluiten zich hierbij aan. Afstemming en samenwerking is hier noodzakelijk met de zorgstructuur van de wijk, waar het OKC deel van uit maakt.

Het is belangrijk dat alle mogelijke voorzieningen die Amsterdam rijk is, ontsloten en op maat beschikbaar komen op het niveau van de wijk.

1.16. Communicatie

Bij alle ontwikkelingen is een goede communicatie van belang. Zo is het voor de leerkracht essentieel dat hij zich een beeld kan vormen van de betekenis van een gebiedsgerichte aanpak van Passend Onderwijs en van de rol van de eigen school en het schoolteam daarin. De samenwerkingsverbanden en schoolbesturen zullen daarom veel aandacht besteden aan een voortdurende communicatie met het veld. Voor de communicatie gebruiken de besturen vooral de eigen kanalen. Op het niveau van het samenwerkingsverbanden worden nieuwsbrieven uitgegeven en wordt gebruik gemaakt van een website. Hierin wordt onder andere teruggekoppeld over de verschillende projecten en projectgroepen.

Acties op stedelijk niveau in schooljaar 2009-2010

Uitgeven van twee nieuwsbrieven.

Uitgeven van een digitale nieuwsbrief (6 keer per jaar).

Zorgdragen voor een actuele website per samenwerkingsverband.

De besturen hebben afgesproken gericht aandacht te besteden aan het afleggen van verantwoording aan elkaar. De afspraken om op wijkniveau samen te werken versterken de noodzaak en de wil hiertoe, niet alleen tussen scholen die samenwerken binnen een wijk, maar ook tussen schoolbesturen binnen een samenwerkingsverband.

Amsterdam, 6 april 2009

Bijlage

Lijst van gebruikte afkortingen

coa	consulenten onderwijs Amsterdam
cjg	centrum voor jeugd en gezin
cvi	commissie voor indicatiestelling
dlo	decentraal lokaal overleg
hgw	handelingsgericht werken
jrk	jonge risico kinderen
lbd	learning by doing
mpg	multi probleem gezinnen
OKC	ouder en kind centra
po	primair onderwijs
rec	regionaal expertise centra
sbo	speciaal basis onderwijs
smw	school maatschappelijk werk
so	speciaal onderwijs
via	verwijzing indicatie en advies
vo	voortgezet onderwijs
zbo	zorg breedte overleg
zat	zorg en advies team